Polskie Towarzystwo Gospodarcze

Warszawa 02.07.2026

To the European Commission
Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs (DG GROW)

Unit responsible for Directive (EU) 2015/1535 (TRIS)

Wniosek o wydanie szczegółowej opinii oraz zastosowanie mechanizmu wstrzymania procedury (standstill extension / blokada harmonizacyjna) - 2026/0223/PL (Poland)

Działając w interesie przedsiębiorców funkcjonujących na rynku Unii Europejskiej, Polskie Towarzystwo Gospodarcze, przedstawia opinię, dotyczącą projektu polskich przepisów notyfikowanych w trybie dyrektywy (UE) 2015/1535, regulujących m.in. zakaz innych niż tytoniowe aromatów w saszetkach nikotynowych oraz eliminację kategorii tzw. „innych produktów nikotynowych". Przedmiotowe regulacje zawarte zostały w rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o ochotnie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych – Numer powiadomienia: 2026/0223/PL (Poland)

Przedmiotowa regulacja, analizowana w świetle prawa pierwotnego i wtórnego UE oraz praktyki procedury TRIS, powinna w naszej ocenie zostać uznana za niezgodną z prawem Unii i jako taka nie powinna zostać przyjęta w proponowanym kształcie.

1. Charakter regulacji jako zakazu w rozumieniu dyrektywy 2015/1535

Projekt stanowi „przepis techniczny" w rozumieniu art. 1 dyrektywy (UE) 2015/1535, ponieważ ustanawia bezpośredni zakaz wprowadzania do obrotu oraz stosowania określonych

PTG
ul. Lwowska 5 lok. 11
00-660 Warszawa

KONTAKT
tel: 730 905 960
e-mail: biuro@iptg.pl
www.iptg.pl

DANE
NIP: 7011006406
KRS: 0000870334
REGON: 387598575

kategorii produktów. Dyrektywa obejmuje bowiem również środki, które zakazują produkcji, importu lub używania produktu jako takiego.

Tego rodzaju regulacje należą do najbardziej restrykcyjnych form ingerencji ustawodawczej i wymagają szczególnie rygorystycznej kontroli pod kątem zgodności z rynkiem wewnętrznym.

2. Prawdopodobne naruszenie art. 34 TFUE - zakaz jako środek równoważny ograniczeniom ilościowym

Projekt prowadzi do całkowitego wyeliminowania z rynku krajowego produktów legalnie wprowadzanych do obrotu w innych państwach członkowskich.

W świetle utrwalonego dorobku prawa unijnego środki takie stanowią **środki o skutku równoważnym do ograniczeń ilościowych**, których stosowanie jest co do zasady zakazane przez art. 34 TFUE.

W podobnych merytorycznie postępowaniach, np. (2025/0110/FR), szereg państw członkowskich jednoznacznie wskazało, że wprowadzenie całkowitego zakazu dla kategorii produktów nikotynowych:

1) narusza art. 34 TFUE,
2) tworzy nieuzasadnione bariery handlowe,
3) wykracza poza dopuszczalne środki ochrony zdrowia publicznego.

Brak jest podstaw, aby polski projekt traktować odmiennie - jego konstrukcja prawna jest w naszej opinii funkcjonalnie tożsama.

3. Naruszenie art. 114 TFUE i zasady jednolitości harmonizacji

Projekt ingeruje w obszar podlegający harmonizacji unijnej lub znajdujący się w procesie legislacyjnym na poziomie UE.

Należy wskazać, że zgodnie z art. 114 TFUE państwa członkowskie powinny unikać działań jednostronnych, które podważają cele harmonizacji rynku wewnętrznego lub prowadzą do fragmentacji regulacyjnej.

W szczególności należy podkreślić, że:

1) Komisja Europejska prowadzi aktualnie formalny proces rewizji dyrektywy 2014/40/UE (TPD),
2) zakres tej rewizji obejmuje produkty nikotynowe, w tym saszetki nikotynowe,

3) proces ten został rozpoczęty i w najbliższym czasie możliwe jest przedłożenie wniosku legislacyjnego.

W tej sytuacji przyjęcie regulacji krajowej o charakterze zakazowym może stanowić działanie sprzeczne z zasadą spójności prawa UE oraz podważa przyszły efekt harmonizacji.

4. Bezpośrednia podstawa do zastosowania 12 miesięcznej blokady TRIS (art. 6 dyrektywy 2015/1535)

Dyrektywa 2015/1535 przewiduje szczególny mechanizm ochrony jednolitości rynku wewnętrznego:

1) wydanie „szczegółowej opinii" powoduje przedłużenie okresu standstill,
2) przewiduje możliwość wydłużenia okresu standstill oraz dalszego odroczenia przyjęcia przepisów, w szczególności w przypadku zapowiedzi działań harmonizacyjnych na poziomie UE.

W niniejszym przypadku spełnione są obie przesłanki:

1) projekt tworzy poważne bariery dla rynku wewnętrznego,
2) równolegle toczą się prace legislacyjne na poziomie UE.

Zaniechanie zastosowania tych instrumentów prowadziłoby do rozdrobnienia regulacyjnego i powstania precedensu podważającego skuteczność procedury TRIS.

5. Systemowe skutki regulacji - nielegalny rynek i zagrożenia bezpieczeństwa

Dostępne dane na poziomie europejskim jednoznacznie wskazują, że restrykcyjne zakazy w obszarze produktów nikotynowych:

1) nie eliminują popytu,
2) prowadzą do jego przesunięcia na rynek nielegalny,
3) zwiększają skalę działalności przestępczej.

Regulacja polska, poprzez eliminację legalnego rynku, w sposób przewidywalny doprowadzi do:

4) utraty kontroli nad jakością produktów,
5) zwiększenia zagrożeń zdrowotnych,
6) poważnych ubytków fiskalnych,

7) wzmocnienia zorganizowanej przestępczości.

6. Konkluzja i wniosek formalny

W świetle powyżej przedstawionych argumentów, należy stwierdzić, że projekt polskiej ustawy:

8) może naruszać art. 34 TFUE w zakresie ograniczania swobodnego przepływu towarów,
9) może pozostawać w sprzeczności z art. 114 TFUE (harmonizacja rynku),
10) narusza zasady proporcjonalności i konieczności,
11) wchodzi w kolizję z trwającym procesem legislacyjnym UE (TPD),
12) generuje poważne ryzyka gospodarcze i systemowe.

Wnosimy zatem o:

I. Wydanie przez Komisję Europejską szczegółowej opinii (detailed opinion).
II. Zastosowanie mechanizmu przedłużenia standstill.
III. Wstrzymanie procedury w związku z trwającą harmonizacją na poziomie UE, tj. zastosowanie dostępnych instrumentów proceduralnych przewidzianych w dyrektywie 2015/1535.

Z poważaniem,

Dyrektor ds. Prawnych
Polskie Towarzystwo Gospodarcze

PTG
ul. Lwowska 5 lok. 11
00-660 Warszawa

KONTAKT
tel: 730 905 960
e-mail: biuro@iptg.pl
www.iptg.pl

DANE
NIP: 7011006406
KRS: 0000870334
REGON: 387598575